Pojem homeopatie vznikl sloučením dvou slov ze starořečtiny a to ze slova homeo – tj. stejný či podobný a pathos – tj. nemoc, utrpení. Tím vlastně je dán vlastním názvem této terapie i její princip, to znamená na, čem je založená. Základním zákonem homeopatie je zákon podobnosti, nemoc může být vyléčená podobnou nemoci. Čím je podobnost choroby větší, tím je vyléčení intenzivnější a efektivnější. Léčí prostředky, které působí podobně, homeopatické léky jsou schopny působit na tyto stavy podle tzv. provingů, což jsou zkoušky léků. Tyto zkoušky se dělají na relativně zdravých lidech, kterým je podán homeopatický lék a každý ze zkoušejících si zapisuje jeho účinky po určitou dobu. Z těchto poznámek vzniká Materie medika, to je dílo ve kterém jsou popsány účinky homeopatických léků, jaké vyvolaly symptomy, na jaké choroby měly nějaký účinek atd. Říkáme těmto popisům léků: že jsou to „obrazy léků“. Dalším důležitým pomocníkem homeopatické praxe je Repertorium, je to vlastně jakýsi rejstřík symptomů a léků, s vyznačením intenzity daného léku. Slouží k tzv. „repertorizaci“ případu, tj. k nalezení léku, který je nejvíce podoben stavu pacienta. Jako první pilíř homeopatické praxe je odebrání případu, jedná se o první pohovor, který by měl trvat alespoň hodinu. Homeopat by se měl zajímat nejen o fyzické symptomy, ale i o symptomy mentální i emocionální. Jedná se o celostní přístup léčby, proto jsou důležité všechny úrovně lidského bytí. Podle těchto symptomů je následně vybrán homeopatický lék, s použitím Repertoria a Materie mediky. Po podání leku pacientovi se čeká na reakci, kterou by měl vyvolat správně předepsaný homeopatický lék. Homeopatická terapie se přitom drží tzv. „Heringových zákonů“:

1) směr léčby je od hlavy až k patě, tj. seshora dolů.
2) dalším je směr postupu léčby zevnitř ven, a to od důležitých orgánů k těm méně důležitým.
3) návrat reverzních symptomů, tj. dočasné objevení se dřívějších problémů

Tyto tři zákony jsou významnou pomůckou k posouzení průběhu léčby při následné kontrole pacienta po užití léku. Tato kontrola se dělá zpravidla jeden měsíc po užití léku. Posuzuje se celkový zdravotní stav pacienta, jeho úroveň energie, pocity a nálady a nakonec i fyzické symptomy. Největší význam má změna stavu k lepšímu na všech úrovních, tj. dobré znamení a potvrzení správního předepsání homeopatického léku. Na počátku léčby může dojít ke zhoršení stavu pacienta, je to kvůli zintenzivnění choroby, v organizmu se střetnou dva podobné stavy, jeden vlastní pacientovi a druhý vyvolaný umělé homeopatickým lékem.

Po potvrzení správnosti předepsání homeopatického léku se pacient drží pokynů homeopata a chodí na kontroly. V případě úplného vyléčení pacient přijde jen, když je potřeba. Může to být někdy i za několik desetiletí, kvůli návratu symptomů. Homeopatické léky působí i roky, závisí na potenci a konstituci pacienta. Zpravidla u dětí se jejich účinek rychleji spotřebovává, protože se rychleji vyvíjejí. Vyléčení je závislé i na délce trvání nemoci, na délce a intenzitě léčby symptomů jinou terapií, většinou alopatickou – allos (jiný, opačný), pathos – utrpení. Symptomy jsou vlastně potlačovány prostředky s opačným působením.

Toto je také jeden ze základních rozdílů mezi moderní medicínou a homeopatii. Druhý základním rozdílem je to, že alopatie hledá příčinu nemoci pouze na těle, v jednotlivých orgánech a nestará se o duši. Tělo a mysl jsou společné instance a jako takové musí být společně léčeny!